

Gmina Trzebnica

Plan Odnowy Miejscowości Jaźwiny

Wrocław, luty 2008r.

Spis treści

1.	Wstęp.....	4
1.	Krótką charakterystyką Gminy.....	6
1.1.	Położenie.....	6
1.2.	Rys historyczny.....	10
1.3.	Środowisko.....	11
1.4.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	12
1.5.	Sfera społeczna.....	17
1.6.	Gospodarka i rolnictwo.....	22
2.	Inwentaryzacja zasobów wsi Jaźwiny.....	26
2.1.	Położenie.....	26
2.2.	Środowisko.....	27
2.2.1.	Wody.....	27
2.2.2.	Gleby.....	27
2.2.3.	Lasy.....	28
2.3.	Infrastruktura techniczna i komunikacyjna.....	28
2.3.1.	Transport i komunikacja.....	28
2.3.2.	Telekomunikacja.....	28

2.3.3.	Ciepłownictwo i gazownictwo	28
2.3.4.	Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja.....	29
2.3.5.	Energetyka.....	29
2.3.6.	Gospodarka odpadami	29
2.4.	Sfera społeczna.....	30
2.4.1.	Oświata	30
2.4.2.	Zdrowie.....	30
2.4.3.	Rekreacja i sport.....	30
2.4.4.	Kultura i dziedzictwo kulturowe	31
2.5.	Gospodarka	33
2.5.1.	Bezrobocie.....	33
2.5.2.	Podmioty gospodarcze	34
2.5.3.	Turystyka.....	34
3.	Analiza SWOT	35
3.1.	Mocne i słabe strony miejscowości	35
3.2.	Szanse i zagrożenia zewnętrzne	35
3.3.	Zidentyfikowane problemy	36
4.	Wizja rozwoju wsi	38
4.1.	Wizja i cele strategiczne.....	38
4.2.	Odniesienia do lokalnych dokumentów strategicznych.....	40
5.	Planowane przedsięwzięcia	43
5.1.	Plan działań	43
5.2.	Zadania do realizacji	45
6.	Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Wsi.....	46
7.	Wykaz tabel i rysunków	48
7.1.	Spis rysunków	48
7.2.	Spis tabel	48

1. Wstęp

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości Jażwiny jest dokumentem strategicznym sołectwa i stanowi podstawę jego rozwoju. Plan Odnowy jest także dokumentem planistycznym, przedstawiającym zakres potrzeb oraz zamiarów inwestycyjnych miejscowości w latach 2008-2013.

Celem opracowania jest stworzenie podstaw dla odnowy wsi i jej rozwoju, rozumianych jako poprawa warunków życia i pracy mieszkańców wsi. Ma on posłużyć przy aplikowaniu o środki pomocowe dla sołectwa w ramach Programu Rozwojów Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, a także o fundusze z Regionalnego Programu Operacyjnego Dolny Śląsk.

Dokument składa się z 8 części. Część pierwszą stanowi niniejszy wstęp. W części drugiej zamieszczona jest krótka charakterystyka całej gminy Trzebnica. Kolejna część to inwentaryzacja zasobów miejscowości Jażwiny. W kolejnych częściach Planu przedstawione zostały:

- analiza mocnych i słabych stron miejscowości wraz z szansami i zagrożeniami, płynących z otoczenia,
- wizja, misja, cele strategiczne i kierunki rozwoju gminy,
- potrzeby i priorytety inwestycyjne na lata 2008-2013,
- operacje przedstawione do realizacji przy wykorzystaniu funduszy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (działania pn. Odnowa i Rozwój Wsi, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013) wraz z harmonogramem rzeczowo-finansowym.

Zapisy Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny są spójne z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym oraz regionalnym, w tym z Narodową Strategią Spójności 2007-2013, Planem Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa na lata 2007-2013, Strategią Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020, a także dokumentami powiatowymi oraz gminnymi: Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013 oraz Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica.

Podstawą utworzenia niniejszego Planu Odnowy jest świadomość lokalnej społeczności o charakterze lokalnych zasobów i własnego potencjału. Koncentruje się na stosunkowo prostych przedsięwzięciach, których realizacja zapewni podniesienie standardu życia lokalnej społeczności.

Plan Odnowy został opracowany na podstawie dwóch głównych elementów; z jednej strony są to dane statystyczne dotyczące sfery demograficznej, społecznej, gospodarczej oraz

infrastrukturalnej – na poziomie gminy oraz samej miejscowości Jaźwiny, z drugiej strony – informacje uzyskane w szeroko rozumianych konsultacjach społecznych, w tym spotkaniach z mieszkańcami i lokalnymi liderami oraz Sołtysem i Radą Sołecką, a także z pracownikami Urzędu Miasta i Gminy Trzebnica. Na tej podstawie wyznaczone zostały (pożądane i uzasadnione z punktu widzenia lokalnej gospodarki i społeczności) kierunki rozwoju miejscowości.

Również na tej podstawie wypracowano analizę SWOT, która przedstawia silne i słabe strony Jaźwin, a także szanse i zagrożenia płynące z zewnątrz. Jednocześnie mieszkańcy mieli możliwość zgłaszania inwestycji niezbędnych do realizacji na terenie swojej miejscowości, wskazali również hierarchię ich ważności.

Plan Odnowy Miejscowości Jaźwiny powstał przy udziale mieszkańców miejscowości i przy wyżej wskazanych narzędziach, w okresie październik 2007-luty 2008 roku. Będzie obowiązywać w latach 2008-2013.

Przewiduje się, iż Plan ten może być zmieniany bądź uaktualniany w okresie jego obowiązywania w odpowiedzi na zmiany dokonujące się w bardzo dynamicznym otoczeniu gospodarczo-społecznym miejscowości.

1. Krótka charakterystyka Gminy

1.1. Położenie

Gmina Trzebnica położona jest w północno-wschodniej części województwa dolnośląskiego. Jest częścią powiatu trzebnickiego, którego siedziba znajduje się na terenie gminy, w mieście Trzebnica. W skład powiatu wchodzi dodatkowo gminy: Oborniki Śląskie, Prusice, Wisznia Mała, Zawonia i Żmigród.

Gmina Trzebnica jest gminą miejsko-wiejską o powierzchni 200,2 km². Powierzchnia powiatu trzebnickiego wynosi 1025,6 km². Gmina Trzebnica graniczy:

- od wschodu z gminą Zawonia;
- od zachodu z gminami: Oborniki Śląskie, Prusice;
- od północy z gminami Milicz, Żmigród;
- od południa z gminami Długoleka, Wisznia Mała.

Gmina leży na terenie niejednorodnym morfologicznie. Północ gminy tworzy Kotlina Żmigrodzka, a południe – Wzgórza Trzebnickie.

Zagospodarowanie terenu

Pod względem strukturalno-funkcjonalnym, według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego (2000 r.), gmina w całości wchodzi w skład strefy obszarów rolno-leśnych o podwyższonych standardach ochrony środowiska i dominujących funkcjach ochronnych oraz turystyczno-rekreacyjnych na terenach nizinnych. Wiodącymi funkcjami gminy są funkcja rolnicza i turystyczno-uzdrowiskowa.

Użytki rolne w gospodarstwach rolnych na terenie Gminy Trzebnica zajmują 14.441 ha, co

stanowi 72,14% gruntów ogółem. Poniższa tabela przedstawia strukturę wykorzystania użytków rolnych.

Tabela 1 Struktura wykorzystania użytków rolnych w Gminie Trzebnica

Grunty	Obszar [ha]	Udział [%]
Grunty orne	11.126	77,1
Łąki	1.050	7,3
Użytki zielone	2.255	15,6
RAZEM	14.431	100,0

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002r.

Gmina posiada miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla następujących terenów:

- Miasto Trzebnica: trzy wybrane obszary, w przygotowaniu są miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla dwóch kolejnych obszarów,
- Będkowo: działka nr 6/1, 7/4 i 3 oraz część działek nr 5/5, 140 i 142,
- Masłowiec: działka nr 6/1,
- Skoroszów: działki nr 308/1 i 310 wraz z przyległymi ciekami i drogami,
- Marcinowo: działka nr 306/1 i część działki nr 306/2,
- Komorowo: działki nr 22/1, 23/1, 24, 25,
- Szczytkowice,
- Kobylice,
- Ligota.

W przygotowaniu są kolejne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Rysunek 1. Mapa Gminy Trzebnica

Źródło: Urząd Miejski w Trzebnicy

Demografia

Liczba ludności zamieszkałej w gminie Trzebnica wyniosła zgodnie z danymi z GUS w 2006 r. 21,903 tysięcy osób. 55,8% mieszkańców powiatu mieszka w mieście Trzebnica. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 110 osób/km² i jest niższa niż gęstość zaludnienia w całym województwie – 145 osób/km².

Struktura płci wskazuje na stosunkowo dużą przewagę kobiet. Na 100 mężczyzn przypada 107 kobiet. Struktura wieku mieszkańców gminy wskazuje na „starzenie się” ludności na terenie gminy. W miarę upływu czasu obserwuje się proces „starzenia się” ludności Trzebnicy, np. w 1970 r. 40 i więcej lat miało 29,3% mieszkańców, w 1988 r. prawie 33%, zaś w 2002 roku 42,9 %. Obecna sytuacja oznacza, że społeczeństwo Trzebnicy jest starsze wiekiem od większości społeczności miast Polski zachodniej i północnej. W poniższej tabeli zaprezentowana jest struktura wieku w gminie.

Tabela 2. Struktura wieku dla Gminy Trzebnica w 2006 r.

	Ogółem	w wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		Przed-produkcyjnym		produkcyjnym		Po-produkcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	razem	w tym kobiety	
Gmina Trzebnica	21 903	4 562	2 276	14 474	7 059	2 867	2 002	51
tym miasto	12 227	2 204	1 098	8 259	4 131	1 764	1 242	48

Źródło: Urząd Statystyczny we Wrocławiu „Województwo dolnośląskie: podregiony, powiaty i gminy 2007”

Na terenie gminy Trzebnica (stan na koniec 2006 r.) było zarejestrowanych 1 414 osób bezrobotnych, w powiecie natomiast wartość ta wyniosła 5 030 osób. Na 100 pracujących kobiet przypada 97,5 pracujących mężczyzn.

Głównym ośrodkiem osadniczym gminy jest miasto Trzebnica, które zamieszkuje 12 227 osób (2007 r.), co stanowi ponad 55,4% ludności całej gminy. W skład gminy wchodzi 42 mniejsze miejscowości – sołectwa:

Będkowo, Biedaszków Mały, Biedaszków Wielki, Blizocin, Bolescin, Brochocin, Brzezie, Brzyków, Cerekwica, Domanowice, Droszów, Głuchów Górny, Jaszyce, Jaźwiny, Kobylce, Koczurki, Komorowo, Komorówko, Koniowo, Księginice, Kuźniczysko, Ligota, Malczów,

Małuszyn, Marcinowo, Masłowiec, Masłów, Nowy Dwór, Piersno, Raszów, Rzepotowice, Skarszyn, Skoroszów, Sulisławice, Szczytkowice, Świątniki, Taczów Mały, Taczów Wielki, Ujeździec Mały, Ujeździec Wielki, Węgrzynów.

1.2.Rys historyczny

Trzebnica to miasto w woj. dolnośląskim, w powiecie trzebnickim; jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Trzebnica i władz powiatowych.

Osadnictwo na terenie gminy Trzebnica ma bardzo długą historię, sięgającą wiele lat wcześniej niż datuje się naszą erę: wśród Wzgórz Trzebnickich odkryto najstarsze ślady funkcjonowania człowieka w Polsce. Ok. 500 000 lat temu w okolicach Winnej Góry grupa ludzi Homoerectus prowadziła tu zbieracko-myśliwski tryb życia. Owego odkrycia dokonał Michał Burdukiewicz, wrocławski archeolog. Inne wykopaliska wskazują, że w V wieku istniała tu osada słowiańska.

We wczesnym średniowieczu osada wykorzystywała swoje strategiczne położenie na szlaku handlowym z Wrocławia do Poznania. Pierwszy zapis o Trzebnicy pochodzi z 1138 roku, wówczas nosiła ona nazwę Trebnicha.

Decydujące znaczenie dla rozwoju osady miało ufundowanie w 1202 r. klasztoru i kościoła. Fundatorami owych obiektów byli książę Henryk Brodaty i jego małżonka Jadwiga. W 1203 wprowadziły się do niego pierwsze zakonnice i tym samym opactwo trzebnickie stało się pierwszym żeńskim klasztorem cysterskim na ziemiach polskich.

Od XIII w. rozpoczęto lokację miejscowości na prawie niemieckim, Trzebnica prawa miejskie otrzymała w 1250 roku. Na przełomie XIII i XIV wieku miasto otoczono obwarowaniami, które połączyły się z umocnieniami zamkowymi. Zabudowa miasta była drewniana z wyjątkiem parafialnego kościoła Św. Piotra i Pawła. W XIV w. Trzebnica jako należąca do księstwa oleśnickiego stała się lennem króla czeskiego Jana Luksemburczyka. Od XIV w. Trzebnica stała się ośrodkiem kultu św. Jadwigi Śląskiej.

Wiek XV był dla miasta okresem kłęsk. Trzebnica została zniszczona w walkach z husytami, a następnie ponownie przez wojska Macieja Korwina. Od 1526 r. miasto przeszło pod władzę Habsburgów. Odbudowę i rozwój miasta przerwała ponownie wojna trzydziestoletnia, potem zaś przejście Śląska pod panowanie Prus, co miało miejsce w 1740 roku.

W 1703 r. urodziła się w Trzebnicy Maria Karolina Leszczyńska, córka króla Polski Stanisława Leszczyńskiego, późniejsza żona Ludwika XV i królowa Francji.

W 1810 r. cysterki zostały zmuszone do opuszczenia klasztoru – było to związane z

wystosowaniem dekretu sekularyzującego obejmującego całe terytorium Królestwa Pruskiego.

W XIX w. Trzebnica przeżyła rozkwit: wielkie znaczenie w tym okresie miał dla miasta przemysł włókienniczy, powstały tu także bank oraz drukarnia. W połowie XIX w. nastąpiła zmiana w gospodarczym rozwoju miasta, które przekształciło się w uzdrowisko (Zdrój św. Jadwigi). W 1886 r. miasto uzyskało połączenie kolejowe z Wrocławiem, w 1897 r. rozpoczęto elektryfikację, a w 1910 r. uruchomiono gazownię miejską.

W czasie drugiej wojny światowej Trzebnica podzieliła los innych miejscowości tego terenu; w 1945 roku do Trzebnicy wkroczyły wojska sowieckie. W wyniku wojny Trzebnica została zniszczona w 75%. Od 20 kwietnia do początków czerwca 1945 roku Trzebnica była pierwszą siedzibą władz województwa dolnośląskiego (na czele z wojewodą Stanisławem Piaskowskim). Po II wojnie światowej gmina stała się częścią Polski.

1.3. Środowisko

Gleby

Na terenie gminy występuje zróżnicowanie rodzajów gleb. Gleby urodzajne, I-III klasy bonitacyjnej, stanowią 74,2% powierzchni użytków rolnych. Dominującymi uprawami są: pszenica ozima i jara, kukurydza, jęczmień, rzepak, mieszanki zbożowe, buraki cukrowe i ziemniaki.

Na południu na zboczach Wzgórz Trzebnickich występują najżyźniejsze gleby – brunatne i bielicowe. W centralnej części gminy występują gleby bielicowe, brunatne, czarnoziemny oraz gleby naglinne. Na północy dominują gleby lekkie o małej żyzności. W dolinach cieków wodnych występują mady. Są one zdecydowanie częstsze na północy gminy ze względu na większe zagęszczenie cieków wodnych.

Wody

Przez teren gminy nie przepływają większe rzeki – jedyne ciek wodne stanowią dorzecza Odry (należą do zlewni Widawy oraz zlewni Baryczy). Zdecydowanie większe ich zagęszczenie występuje na północy gminy. Na obszarze gminy nie istnieje znaczące zagrożenie powodziowe.

Poziom wód gruntowych jest bardzo zróżnicowany w zależności od rodzaju terenu i jego ukształtowania. Woda występuje na poziomie płytszym niż 1 metr w obniżeniach, na poziomie 1-4 m na terenach równinnych, 2-5 m na obszarach piasków sandrowych oraz nawet na głębokości 14,5 m w wyższych partiach utworów lessowych (południowa część Wzgórza Trzebnickiego).

Przez teren gminy przepływają następujące ciek podstawowe: Brzeźnica, Jesionka, Sąsiecznica,

Lipniak, Głęboka Woda, Sowa, Włóknica, Polska Woda, Grochówka, Głęboki Rów, Jagodnica, Ława, Mleczna, Zdrojna, Kątna, Rudawa. Głównym dopływem Baryczy z terenu gminy jest Sasicznica. Cieki te wskutek roztopów wiosennych, długotrwałych lub ulewnych deszczy stwarzają zagrożenie powodziowe zatapiając położone wzdłuż nich łąki i pola uprawne oraz niżej położone zabudowania mieszkalne i gospodarcze.

Sieć hydrologiczna nie posiada znaczenia rekreacyjnego. Jedynie źródła wód mineralnych mogą być traktowane jako zasób naturalny. Występujące tu wody kwalifikują się do wód słabo zmineralizowanych, ale odkryto również ciepliczą solankę. Na chwilę obecną wody te nie są eksploatowane.

Klimat

Okolice Trzebnicy znajdują się w Lubusko-Dolnośląskim regionie klimatycznym. Klimat jest tu łagodny, umiarkowanie ciepły i wilgotny. Ważną cechą klimatu trzebnickiego jest jego duża zmienność i aktywność atmosferyczna, szczególnie w okresie zimowym. Kontrasty te to przede wszystkim spore skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Średnia wieloletnia temperatura stycznia kształtuje się w Trzebnicy w granicach od -1 do -3°C, natomiast lipca – waha się od +17 do +19°C. Średnia temperatura roku oscyluje między 7 a 9°C.

Obszary leśne

Ogólna powierzchnia lasów na terenie gminy Trzebnica wynosi 14,83 %, większość lasów skoncentrowana jest w północnej części gminy. Drzewostan stanowią równorzędnie gatunki liściaste (dąb szypułkowy, buk zwyczajny, grab zwyczajny, brzoza brodawkowata) i iglaste (sosna zwyczajna). Warstwę krzewów prezentują: leszczyna pospolita, jarzębina pospolita i będąca pod częściową ochroną - kruszyna pospolita. W części południowowschodniej gminy znajduje się rezerwat przyrody „Las Bukowy w Skarszynie” o pow. 23,7 ha. W pobliżu miasta projektowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Wzgórza Trzebnickie (w inwentaryzacji przyrodniczej z 2004 pod nazwą „Buczyna Trzebnicka”).

1.4. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

Transport i komunikacja

Komunikacja drogowa

Gmina posiada dobrze rozwinięty system drogowy. Przez terytorium gminy przechodzą dwie drogi krajowe:

- droga krajowa nr 5 Poznań-Wrocław,
- droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica-Olsztyn,

oraz droga wojewódzka:

→ droga wojewódzka nr 340, relacji Ścinawa-Oleśnica. Ponadto, przez teren gminy biegną również drogi o niższych parametrach: 17 dróg powiatowych oraz 47 dróg gminnych.

Droga krajowa nr 5 stanowi jednocześnie element międzynarodowej drogi samochodowej E261, co zapewnia jeszcze większą dostępność gminy. Głównym, lokalnym węzłem drogowym łączącym drogi o niższej kategorii jest miasto Trzebnica.

Komunikacja kolejowa

Miasto Trzebnica połączone jest linią kolejową z Wrocławiem, jednakże w chwili obecnej linia ta nie jest czynna. Z tego względu komunikacja publiczna ogranicza się tylko do połączeń autobusowych. Istnieją jednak plany utworzenia samorządowych kolei dolnośląskich, a uruchomienie połączenia Wrocław-Trzebnica jest planowane jako jedno z pierwszych zadań owej kolei.

Komunikacja autobusowa

Gmina posiada połączenia autobusowe zarówno wewnątrz gminy, z sąsiednimi gminami, jak i dalekobieżne z innymi województwami. Głównym ośrodkiem komunikacyjnym jest Trzebnica, zaś najważniejszym połączeniem Trzebnica-Wrocław.

Pozytywny wpływ na dostępność komunikacyjną gminy ma bliskość Wrocławia (24 km od miasta Trzebnica), który jest głównym węzłem komunikacyjnym w województwie.

Gazownictwo

Ogólna długość sieci gazowej na terenie gminy wynosi 34 km. Ogólna liczba przyłączy do sieci wynosi 1016, z czego 949 do domów mieszkalnych.

Zaopatrzenie w wodę

Gminę Trzebnica w zakresie zaopatrzenia w wodę obsługują dwa przedsiębiorstwa wodociągowe. W północnej części gminy zaopatrzenie w wodę świadczy Zakład Budżetowy Związku Gmin Bychowo posiadający swą siedzibę w Prusicach. Obsługuje on następujące miejscowości: Małuszyn, Marcinowo, Rzepotowice, Brzyków, Szczytkowice, Komorowo, Komorówko, Domanowice, Droszów, Malczów. Wodociąg dochodzi także do miasta Trzebnica, lecz na dzień dzisiejszy woda z tego źródła nie zasila sieci miejskiej. Woda do powyższych miejscowości dostarczana jest systemem rurociągów i przepompowni z ujęć wody w miejscowości Bychowo.

Pozostała część gminy w zakresie dostarczania wody obsługiwana jest przez Usługi Komunalne WodNik Sp. z o.o.

Zaopatrzenie gminy Trzebnica w wodę następuje poprzez następujące wodociągi:

Wodociągi grupowe:

- wodociąg grupowy Ligota Trzebnicka, Masłów obejmuje swoim zasięgiem ww. wsie. Wodociąg ten korzysta z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach w kat. „B” $Q = 25,0 \text{ m}^3/\text{h}$ przy $s = 11,6 \text{ m}$. (dec. Nr 61/93),
- wodociąg grupowy Skarszyn, Boleścin, który obejmuje swoim zasięgiem wieś Skarszyn i Boleścin. Ujęcie (dwie studnie czwartorzędowe) o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 25/1986), zlokalizowane jest na gruntach wsi Skarszyn,
- wodociąg grupowy Blizocin obejmuje swoim zasięgiem wieś Blizocin, Masłowiec, Kuźniczysko, Jaźwiny, Skoroszów. Oparty jest na ujęciu składającym się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 42,8 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 39/1982 r), zlokalizowanych na terenie wsi Blizocin,
- wodociąg grupowy Ujeździec Wielki obejmuje swoim zasięgiem wsie Ujeździec Wielki, Ujeździec Mały, Janiszów, Biedaszków Wielki, Brzezcie, Koniowo, Biedaszków Mały, Koczurki. Wodociąg korzysta z ujęcia składającego się z dwóch studni trzeciorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 45,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 1977 r.),
- wodociąg grupowy Brochocin obejmuje swoim zasięgiem wsie Brochocin, Taczów Wielki, Taczów Mały, Będkowo i Raszów. Ujęcie składa się z dwóch studni czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 30,0 \text{ m}^3/\text{h}$ (dec. 82/1984r),
- wodociąg grupowy Księginice obejmuje swoim zasięgiem wsie Księginice, Kobylice i Jaszyce. Ujęcie, z którego korzysta wodociąg, składa się z dwóch studni

czwartorzędowych o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 10,0$ m³/h (dec. 25/1980r.).

Pozostałe miejscowości Gminy Trzebnica zaopatrywane są z sąsiednich miejscowości zlokalizowanych poza terenem gminy Trzebnica:

- Wieś Domanowice – woda dostarczana jest z miejscowości Kaszyce Wielkie gmina Prusice,
- Komorów, Komorówko i Szczytkowice z Brzykowa – dostawa wody odbywa się z terenu gminy Prusice,
- Marcinowo – dostawa wody następuje z wodociągu grupowego „Bychowo” z terenu gminy Prusice,
- Głuchów Górny – dostawa wody następuje z wodociągu grupowego Czachowo z terenu Gminy Zawonia.

Wodociągi zbiorowe:

- wodociąg zbiorowy Cerekwica zaopatrujący w wodę wieś Cerekwica, opiera się na ujęciu składającym się z 2 studni o zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych w kat. „B” $Q_e = 40,0$ m³/h (dec. nr 80/1983). Ujęcie zlokalizowane jest na gruntach wsi Cerekwica,
- wodociąg zbiorowy Piersno: wodociąg wiejski oparty na wodach źródłanych o wydajności $Q_e = 11,4$ m³/h.

W większości wypadków istniejąca infrastruktura gwarantuje zaspokojenie przewidywanego zapotrzebowania na wodę. Planowana jest także rozbudowa niektórych wodociągów.

Kanalizacja

Miasto Trzebnica posiada system kanalizacji ogólnospławnej, która przejmuje wody opadowe i ścieki sanitarne.

Oczyszczalnia ścieków w Trzebnicy jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną ze wspomaganiami chemicznymi. Została przekazana do użytku w grudniu 2000 roku. Na jej terenie znajduje się punkt zlewny fekalii, do którego ścieki dowożone są wozami asenizacyjnymi. Do oczyszczalni trafiają zarówno ścieki przemysłowe z zakładów pracy jak i ścieki bytowo gospodarcze z terenu całego miasta. Do oczyszczalni w Trzebnicy podłączono w 1997 roku miejscowość Księginice.

Pozostałe miejscowości gminy Trzebnica nie posiadają systemowych urządzeń do odprowadzania ścieków. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo-gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne okresowo opróżniane oraz osadniki wykonane jako doły chłonne. Na terenie gminy znajdują się również oczyszczalnie przydomowe oraz przyzakładowe.

Planowana są do realizacji następujące inwestycje:

- Budowa kanalizacji i oczyszczalni ścieków w Ujeźdźcu Wielkim (2006 - 2010 r.)
- Budowa kanalizacji i oczyszczalni w Skarszynie (2008 - 2011 r.)

W niektórych wsiach istnieją odcinki kanalizacji deszczowej, którą wody opadowe odprowadzane są do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych.

Źródła energii

Sieć energetyczna gminy Trzebnica składa się z linii średniego i wysokiego napięcia oraz stacji transformatorowych (w większości należących do ZEW S.A.). Istniejąca sieć posiada moc zainstalowaną 22,697 MVA. Moc ta zaspakaja bieżące potrzeby gminy, natomiast nie jest jeszcze wystarczająca w stosunku do zamierzeń urbanistycznych gminy, zawartych w studiach uwarunkowań i kierunkach zagospodarowania przestrzennego.

Gospodarka odpadami

Stan gospodarki odpadami w gminie uznać można za uporządkowany. Na terenie gminy istnieje jedno wysypisko odpadów komunalnych, spełniające stawiane tego typu obiektom wymogi. Jest ono położone we wsi Jaszyce i obsługuje miasto i gminę. W związku z wyznaczonym nieprzekraczalnym terminem zamknięcia składowiska, na zlecenie urzędu została opracowana "Dokumentacja określająca techniczne warunki zamknięcia składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Jaszyce". W procesie zamknięcia składowiska wykonane zostaną prace rekultywacyjne mające na celu zabezpieczenie składowiska odpadów przed jego szkodliwym oddziaływaniem na środowisko naturalne.

W ostatnich latach w Marcinowie powstało wysypisko odpadów. Jest to nowoczesny i bezpieczny ekologicznie obiekt. Inwestycja zlokalizowana jest na terenie byłej odkrywkowej kopalni piasku, na gruntach leśnych. W przeważającej części teren przeznaczony pod budowę stanowiło wyrobisko popiaskowe z nieregularnymi i nadmiernie nachylonymi skarpami grożącymi oberwaniem. Projekt *Budowa składowiska odpadów w Marcinowie wraz z infrastrukturą*

służącą do segregacji odpadów był współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego.

Podczas II Dolnośląskiej Konferencji pt. „Gospodarka Odpadami w Gminach”, która odbyła się 26 września 2007 r. w Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, zorganizowanej pod patronatem Marszałka Województwa Dolnośląskiego Andrzeja Łosia, zostały wręczone nagrody dla gmin najefektywniej prowadzących selektywną zbiórkę odpadów. Gmina Trzebnica zdobyła II miejsce. Świadczy to o coraz większej świadomości ekologicznej mieszkańców gminy i pokazuje, że sprawy związane z ochroną środowiska nie są mieszkańcom i władzom gminy obojętne.

1.5.Sfera społeczna

Oświata

Na terenie gminy funkcjonuje:

- 9 przedszkoli, w tym jedno integracyjne oraz jedno specjalne. Wszystkie mieszczą się na terenie miasta Trzebnica,
- 9 szkół podstawowych oraz gimnazjalnych, w tym jeden Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy oraz jedna Społeczna Szkoła Integracyjna. Sześć z tych ośrodków znajduje się na terenie miasta Trzebnica, pozostałe zaś mieszczą się w Bolescinie, Ujeźdźcu Wielkim, Kuźniczysku oraz Masłowie,
- 3 szkoły ponadgimnazjalne, w tym Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Wszystkie trzy znajdują się na terenie miasta Trzebnica.

Poniższa tabela przedstawia poziom wykształcenia mieszkańców gminy objętych Narodowym Spisem Powszechnym w 2002 roku (dane na ten temat dostarczane są wyłącznie przez Spisy Powszechne).

Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Trzebnica w 2002 roku

Poziom wykształcenia	Liczba ludności	Udział procentowy
Wyższe	1.342	7,39
Policealne	784	4,32
Średnie	4.799	26,42
zasadnicze zawodowe	5.095	28,04
podstawowe	5.286	29,10
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	670	3,69
Nieustalone	189	1,04
Razem	18.165	100,00

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 roku.

Zdrowie

Na terenie gminy mieści się Szpital im. Św. Jadwigi Śląskiej – jeden z dwóch szpitali na terenie powiatu. Zostały do niego przyłączone w pierwszej połowie tej dekady szpitale wcześniej działające na terenie gminy:

- Ośrodek Replantacji Kończyn, Mikrochirurgii, Chirurgii Ręki i Chirurgii Ogólnej,
- Centrum Rehabilitacyjno-Ortopedyczne,
- Wojewódzki Szpital Specjalistyczny dla Dzieci i Młodzieży.

Szpital podlega administracji powiatowej.

Zgodnie z Informatorem Medycznym opracowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Trzebnicy na terenie gminy działają:

- Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego – zakład oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakładzie pracują lekarze 11 specjalizacji. Zakład znajduje się w mieście Trzebnica,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK” - zakład oferuje usługi z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej. W zakładzie pracują lekarze 2 specjalizacji. Zakład znajduje się w mieście Trzebnica,
- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Praktyka Lekarza Rodzinnego – zakład oferuje usługi w zakresie internistycznym oraz anestezjologii. Zakład mieści się w Ujeźdźcu Wielkim,
- NZOZ Centrum Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień „SELF” - poradnia specjalistyczna. Centrum znajduje się w mieście Trzebnica,

- Gabinet USG i mammografii – znajduje się w mieście Trzebnica,
- Gabinet rehabilitacji – znajduje się w mieście Trzebnica,
- 46 lekarzy pracujących w ramach 18 specjalizacji.

Na terenie gminy działa 8 aptek, z czego 7 na terenie miasta Trzebnica oraz jedna w Ujeźdźcu Wielkim.

Ważnym dla regionu obiektem jest również Ośrodek Medycyny Paliatywnej i Hospicyjnej w Będkowie.

Rekreacja i sport

Na terenie Gminy działają następujące kluby sportowe:

- TSSR „Polonia” Trzebnica – klub sportowy piłki nożnej z siedzibą w Trzebnicy; posiada zespoły w kilku kategoriach wiekowych,
- Miejsko Gminne Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe – klub sportowy składający się z trzech sekcji (sekcji szachowej, sekcji tenisa stołowego oraz sekcji biegów długich) oraz 10 ogniw (w Biedaszkowie Wielkim, Domanowicach, Będkowie, Brzykowie, Koniowie, Marcinowie, Skaraszynie, Szczytkowicach, Ujeźdźcu Małym, Ujeźdźcu Wielkim); klub działa od 1975 roku,
- Międzyszkolny Klub Sportowy „Gaudia” Trzebnica – klub sportowy specjalizujący się w żeńskiej siatkówce; posiada drużyny w kilku kategoriach wiekowych,
- LKS Błysk Kuźniczysko – klub sportowy specjalizujący się w piłce nożnej
- TSS AL-CU Trzebnica – klub sportowy specjalizujący się w koszykówce,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Ośrodek Jeździecki „Gozdawa” – ośrodek turystyczno-sportowy organizujący obozy jeździeckie.

Na terenie Gminy istnieje kilka obiektów sportowych, z czego większość należy do ZAPO w Trzebnicy. Najważniejszym tego typu obiektem na terenie Gminy jest Hala Sportowa ZAPO w Trzebnicy.

Działalność Zespołu obejmuje organizację: studia tańca, pracowni ceramicznej, ogniska muzycznego „Allegro”, zajęć aerobiku, stepu i callanetics oraz sekcji samoobrony Yun-Jung-Do i Tekwon-Do.

Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalna na terenie gminy jest związana z istnieniem Zespołu Placówek Kulturowych. W jego skład wchodzi:

- Trzebnicki Ośrodek Kultury,
- Bibliotek Miejsko-Gminna,
- Świetlice wiejskie znajdujące się na terenie gminy Trzebnica,
- Kino Polonia.

W gminie istnieją także: Trzebnicka Orkiestra Dęta, Klub Seniora, Klub Nauczyciela, Niemieckie Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne. Organizowany jest szereg festynów, koncertów, przeglądów, zabaw i spotkań.

Infrastruktura Zespołu Placówek Kultury obejmuje:

- salę widowiskową na 450 miejsc,
- salę „Retro”,
- wielofunkcyjne sale do organizacji wydarzeń kulturalnych.

Łącznie Zespół dysponuje powierzchnią użytkową wynoszącą 3363 m².

Na terenie miasta Trzebnicy organizowane są również następujące wydarzenia:

- Międzynarodowy Festiwal Muzyki Kameralnej i Organowej,
- Święto Trzebnicy - Trzebnickie Święto Sadów,
- Jazz w Trzebnicy.

Imprezy kulturalne organizowane są głównie w mieście Trzebnica. Z oferty kulturalnej miasta korzystają również mieszkańcy wsi z terenu gminy.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

Większość obiektów dziedzictwa kulturowego gminy znajduje się w mieście Trzebnica. Należy tutaj wymienić przede wszystkim:

- Bazylika Św. Jadwigi – kościół zbudowany pod wezwaniem Św. Bartłomieja i Najświętszej Marii Panny. Jest najstarszym sanktuarium na Śląsku i jedną z ważniejszych nekropolii Piastów Śląskich oraz miejscem kultu św. Jadwigi,
- Kaplica Św. Jana,
- Kaplica Św. Jadwigi - jest pierwszym w Polsce obiektem zbudowanym w stylu czysto gotyckim (kaplica wzniesiona w latach 1268–1269). W kaplicy mieści się barokowy sarkofag św. Jadwigi, wykonany z marmuru i alabastru,
- Klasztor – należy do największych budynków klasztornych w Europie Środkowej. Wzniesiony został w latach: 1696–1726 na miejscu pierwotnego, znacznie mniejszego budynku (z początku XIII w.) Od 1870r. pracują tu siostry Kongregacji Miłosierdzia Świętego Karola Boromeusza,
- Kościół Św. Piotra – kościół ufundowany przez możnowładcę Piotra Włostowica (XII w.). Budowla stoi na miejscu drewnianego, a następnie murowanego późnoromańskiego kościoła parafialnego z pierwszej połowy XIII w.,
- Kościół pod wezwaniem Czternastu Wspomożycieli – wzniesiony w 1886r. na miejscu kościółka poświęconego w 1463 r.,
- Rotunda Pięciu Stołów – jest murowanym kręgiem wzniesionym na fundamencie z brył granitowych prawdopodobnie w końcu XIII w.,
- Ratusz – pochodzi z końca 1886r., przebudowany po zniszczeniach wojennych. Dziś jest siedzibą instytucji administracyjnych miasta,
- Zabytkowe budynki – budynki murowane, powstałe w wyniku rozwoju budownictwa w Trzebnicy w II połowie XIX w. Jednym z budynków jest barokowa kamienica z II połowy XVIII w., z ciekawym portalem i głowicami w stylu jońskim, przebudowana w XIX / XX w.

Wśród innych obiektów dziedzictwa kulturowego na terenie gminy należy wymienić:

- Kościół w Cerekwicy,
- Kościół w Koczurkach,
- Kościół w Koniowie,
- Kościół w Masłowie,
- Muzeum Ludowe w Marcinowie.

Trzebnica leży na Europejskim Szlaku Cysterskim (ciągnącym się od Portugalii po Polskę) i stanowi jego najatrakcyjniejszą część na Dolnym Śląsku

1.6. Gospodarka i rolnictwo.

Gmina Trzebnica to gmina typowo rolnicza, gdzie użytki rolne zajmują 72,13 % jej powierzchni. Gospodarka gminy opiera się głównie na rolnictwie i sadownictwie. Dzięki atrakcyjnemu ukształtowaniu terenu i walorom turystycznym gmina ma szansę stać się również miejscem wypoczynku i aktywności ruchowej dla przyjezdnych z całej Polski. Już teraz ważną funkcję w gospodarce gminy pełnią usługi turystyczno-uzdrowiskowe.

Średni dochód mieszkańca gminy wynosił w 2005 r. 1445,1 zł, co stanowiło 77,3% średniego dochodu w województwie oraz 82,3% średniego dochodu w kraju. Na terenie gminy Trzebnica (stan na koniec stycznia 2007 r.) było zarejestrowanych 870 osób bezrobotnych (w tym 514 kobiet).

31 grudnia 2006 r. na terenie gminy było zarejestrowanych w rejestrze REGON 1983 podmiotów Gospodarki Narodowej (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne). Poniższa tabela przedstawia strukturę tych podmiotów według sekcji.

Na terenie gminy zgodnie z danymi z Narodowego Spisu Powszechnego było zarejestrowanych 2044 gospodarstw, w przeważającej większości gospodarstw indywidualnych. Poniższa tabela przedstawia strukturę gospodarstw pod względem ich wielkości.

Tabela 4 Wielkość gospodarstw Gminy Trzebnica w 2002 roku

Wielkość gospodarstwa	Do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 15 ha	Powyżej 15 ha
Liczba gospodarstw	751	725	332	125	111

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego z 2002 r.

Najważniejszymi uprawami na terenie gminy są:

- wśród upraw ziemiopłodów: zboża, ziemniaki oraz warzywa,
- wśród upraw drzew owocowych: jabłonie, wiśnie, śliwy oraz czereśnie,
- wśród upraw krzewów owocowych: porzeczki oraz agrest.

Poziom zużycia nawozów jest coraz niższy. Ilość stosowanych środków ochrony roślin również spada. Gmina ma predyspozycje do rozwoju na swoim terenie rolnictwa ekologicznego, za czym przemawia:

- brak przemysłu,
- niskie zużycie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin,
- bliskość Wrocławia stanowiącego duży rynek zbytu.

Bezrobocie

Podstawowe dane dotyczące stanu bezrobocia w gminie na tle powiatu województwa i kraju prezentują dane zamieszczone w poniższych tabelach. Stopa bezrobocia w powiecie trzebnickim jest większa od średniej stopy bezrobocia w województwie dolnośląskim o ponad trzy punkty procentowe i o niecałe trzy punkty procentowe od średniej dla całej Polski.

Tabela 5 Bezrobocie w gminie na tle powiatu, województwa i kraju

	Liczba bezrobotnych ogółem	Stopa bezrobocia [%]
Gmina	870	b.d.
Powiat	3 401	14,6
Województwo dolnośląskie	127 500	11,8
POLSKA	1 746 600	11,4

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting na podstawie danych PUP Trzebnica (stan na koniec grudnia 2007r)

Wśród bezrobotnych przeważają kobiety (stanowią 60% osób zarejestrowanych), a także osoby bezrobotne długotrwale (również ponad połowa zarejestrowanych). 20% bezrobotnych to osoby poniżej 25 roku życia.

Tabela 6 Struktura bezrobocia na terenie gminy [liczba osób]

	ogółem	w tym kobiety
OGÓŁEM	870	514
z terenów wiejskich	406	240
bezrobotni długotrwale	463	321
do 25 roku życia	189	114

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting na podstawie danych PUP Trzebnica (stan na koniec grudnia 2007r)

Funkcjonujące przedsiębiorstwa

Do głównych pracodawców ze sfery przedsiębiorstw należą:

- REHA-POL-A Sp. z o.o.
- Inspirion Polska Sp. z o.o.
- Tarczyński S.A.
- Bmeters Polska Sp. z o.o.
- "Sady-Trzebnica" Sp. z o.o. PPHU
- Panda Trzebnica Sp. z o.o.

Większość zakładów pracy zlokalizowana jest na terenie miasta Trzebnicy. Zatrudnienie znajduje w nim również ludność z terenów wiejskich gminy.

Tabela 7 Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji (31.12.2006)

Sekcja	Liczba podmiotów
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	65
Przemysł	210
Budownictwo	229
Handel i naprawy	630
Hotele i restauracje	52
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	128
Pośrednictwo finansowe	73
Obsługa nieruchomości i firm	356

Źródło: Opracowanie ACQUIS Consulting na podst. „Województwo dolnośląskie. Podregiony...” (GUS)

Turystyka

Gmina Trzebnica posiada potencjał do rozwoju turystyki. Wynika on zarówno z obecności obiektów dziedzictwa kulturowego, rolniczego charakteru gminy, jak i z obecności wód mineralnych. Trzebnica jest atrakcyjnym celem turystycznym, leżącym na Szlaku Cysterskim a okolicą słynącą z owoców, rolnictwa i walorów turystycznych. Obiekty warte zobaczenia:

- Blizocin: dwór z parkiem,
- Marcinowo: Muzeum Ludowe u Kowalskich,

- Kuźniczysko: drewniany kościół poewangelicki z XVIII w.
- Trzebnica: bazylika św. Jadwigi z klasztorem, Rotunda Pięciu Stołów, kościół św. Piotra i Pawła, Kościółek Leśny pw. Czternastu Świętych Wspomożycieli, Grota Matki Boskiej z Lourdes, Kalwarię Trzebnicką w Lesie Bukowym, Budynki Uzdrowiskowe, Ratusz, Muzeum Regionalne Towarzystwa Miłośników Ziemi Trzebnickiej, Muzeum Kultu św. Jadwigi.

Baza noclegowa

W gminie istnieją cztery hotele, w tym trzy zlokalizowane są w mieście Trzebnica („Pod Platanami”, „Leśny”, „Pod Lwem”), a jeden w Nowym Dworze. Dodatkowo, na terenie miasta znajdują się domki turystyczne, pole namiotowe oraz pole na przyczepy campingowe. Natomiast w Kuźniczysku mieści się gospodarstwo agroturystyczne i szkółka jazdy konnej „Gozdawa”. Drugie gospodarstwo agroturystyczne istnieje w Biedaszkowie Małym.

2. Inwentaryzacja zasobów wsi Jażwiny

2.1. Położenie

Wieś Jażwiny leży w centralnej części gminy Trzebnica. W sąsiedztwie wsi znajdują się takie miejscowości, jak Blizocin, Ligota Trzebnicka oraz Kanice.

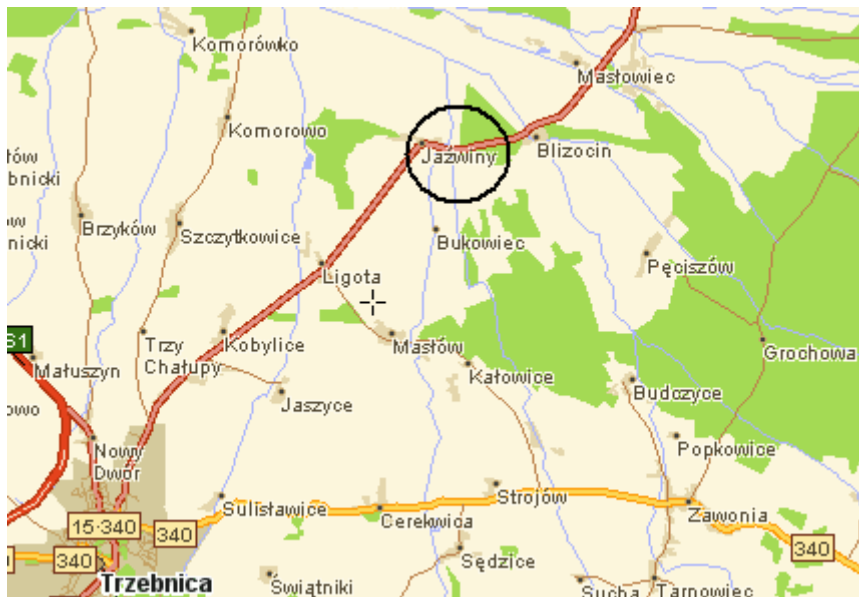
Pod względem strukturalno-funkcyjnym, według planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego (2000r.), wieś leży w całości na terenach wchodzących w skład strefy obszarów rolno-leśnych.

Zgodnie ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Trzebnica w skład miejscowości wchodzi tereny:

- ogrodów i sadów – północna oraz południowa część wsi;
- zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej – wschodnia oraz zachodnia część wsi;
- przeznaczone do funkcji mieszkaniowo-usługowej – południowo-zachodnia część wsi;
- przeznaczone pod zabudowę letniskową – zachodnia część wsi oraz południowo-wschodni kraniec wsi.

Miejscowość nie posiada uchwalonych Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego.

Poniżej przedstawiona jest mapa internetowa miejscowości

Rysunek 2 Mapa internetowa miejscowości

Źródło: AutoMapa © Aqurat & Geosystems Polska 2003–2008, <http://mapa.szukacz.pl>

We wsi Jażwiny mieszka 209 osób (stan na rok 2002).

2.2. Środowisko

Miejscowość leży na terenach rolniczych. Jest bardzo malowniczo położona, okalają ją lasy świerkowe, doskonałe miejsce do spacerów oraz wycieczek rowerowych.

2.2.1. Wody

Przez jej teren nie przepływają znaczące ciekі wodne. W okolicy przepływa rzeka Zdrojna. Teren miejscami zabagniony (pałka wodna, trzcina). Przez miejscowość przepływają lokalne ciekі wodne – dopływy Wielkiego Rowu.

2.2.2. Gleby

Na jej obszarach dominują gleby lekkie o małej żyzności. Wzdłuż ciekі wodnego występują żyzniejsze mady.

2.2.3. Lasy

Na wschód oraz zachód od wsi znajdują się skupiska leśne z przewagą świerków. Lasy w części pozostają pod zarządem Lasów Państwowych, a w części należą do osób prywatnych. Lasy spełniają funkcje rekreacyjną.

2.3. Infrastruktura techniczna i komunikacyjna

2.3.1. Transport i komunikacja

Komunikacja drogowa

Przez wieś przechodzi droga krajowa nr 15 łącząca Trzebnicę z Olsztynem. Zapewnia ona miejscowości dogodne połączenie z Trzebnicą. Przez Jaźwiny przebiegają następujące drogi gminne:

- droga nr 47 33 003: Koczurki – Jaźwiny,
- droga nr 47 33 044: Jaźwiny – droga 33041.

Komunikacja autobusowa

Miejscowość jest bardzo dobrze skomunikowana z Trzebnicą i Wrocławiem, a także Krotoszynem, Jarocinem, Miliczem oraz wieloma mniejszymi miejscowościami na tych trasach. Istnieje także połączenie z ścią Wielkopolską i Ostrowem Wielkopolskim.

2.3.2. Telekomunikacja

Mieszkańcy Jaźwin posiadają kablową sieć telefoniczną. Uzupełnieniem tej sieci są systemy telefonii komórkowej wszystkich operatorów działających na terenie Polski.

2.3.3. Ciepłownictwo i gazownictwo

Mieszkańcy nie korzystają z sieci gazowej. Rozprowadzanie gazu odbywa się metodą

bezprzewodową (butle propan-butan).

2.3.4. Zaopatrzenie w wodę i kanalizacja

Miejscowość jest zaopatrywana w wodę przez istniejący wodociąg.

Wieś nie jest natomiast nie posiada kanalizacji. Jedno gospodarstwo domowe posiada przydomową oczyszczalnię ścieków, natomiast pozostała część mieszkańców korzysta ze zbiorników bezodpływowych.

2.3.5. Energetyka

Jażwiny są zelektryfikowane, jednak ze względu na zły stan techniczny słupów elektrycznych, konieczna jest ich wymiana.

Na terenie miejscowości mieszczą się 3 stacje transformatorowe.

2.3.6. Gospodarka odpadami

Na terenie Jażwin funkcjonuje system gospodarki odpadami obowiązujący na całym terenie gminy Trzebnica. Od roku 2000 na terenie gminy Trzebnica każdy właściciel nieruchomości zobowiązany jest do jej wyposażenia w pojemnik na gromadzenie odpadów komunalnych i ponoszenia kosztów ich opróżniania.

Gmina jest obsługiwana przez jedno wysypisko odpadów komunalnych, spełniające stawiane tego typu obiektom wymogi. Jest ono położone we wsi Jaszyce. Odpady z terenu sołectwa odbierane są raz w miesiącu.

Dodatkowo, raz w miesiącu odbierane są ze wsi odpady nadające się do powtórnego przetworzenia – szkło, plastik, papier, które są segregowane indywidualnie przez mieszkańców (przy wykorzystaniu specjalnych worków, które mieszkańców otrzymują do tego celu).

2.4.Sfera społeczna

2.4.1. Oświata

Na terenie miejscowości nie ma zlokalizowanych placówek oświatowych. Najbliższe placówki edukacyjne dla mieszkańców miejscowości to:

- przedszkole: w Trzebnicy,
- szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa nr 2w Trzebnicy, Szkoła Podstawowa nr 3 im. Marii Skłodowskiej-Curie w Trzebnicy, Szkoła Podstawowa nr 4 im. Janusza Korczaka przy Szpitalu im. Świętej Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, Szkoła Podstawowa Specjalna w Trzebnicy, Szkoła Podstawowa w Bolesćcinie, Szkoła Podstawowa w Kuźniczysku, Szkoła Podstawowa w Ujeźdźcu Wielkim, Szkoła Podstawowa w Masłowie,
- gimnazjum: w Trzebnicy, Gimnazjum w Ujeźdźcu Wielkim, Powiatowe Gimnazjum Sportowo-Językowe w Trzebnicy, Publiczne Gimnazjum przy Szpitalu im. świętej Jadwigi Śląskiej w Trzebnicy, Publiczne Gimnazjum Specjalne w Trzebnicy,
- szkoły ponadgimnazjalne: w Trzebnicy,
- szkoły wyższe: we Wrocławiu.

Dzieci mieszkające we wsi Jażwiny uczęszcza jednak do dwóch szkół podstawowych: w Kuźniczysku oraz w Trzebnicy oraz do jednego gimnazjum – również w Trzebnicy. Szkoły te są przez mieszkańców wybierane ze względu na bliskość miejsca zamieszkania.

2.4.2. Zdrowie

Najbliższe zakłady opieki zdrowotnej mieszczą się w Trzebnicy. Szpital (Szpital im. Św. Jadwigi) oraz punkty apteczne, do których mają najbliżej mieszkańcy Jażwin, znajdują się w Trzebnicy.

2.4.3. Rekreacja i sport

W chwili obecnej we wsi Jażwiny nie istnieją drużyny sportowe. Jednak przy okazji wielu imprez, które są w Jażwinach organizowane, społeczność lokalna uczestniczy w rozmaitych zawodach oraz rozgrywkach. Bardzo dużym zainteresowaniem cieszą się trzy dyscypliny

sportowe: siatkówka, koszykówka oraz tenis stołowy.

Wieś dysponuje dwoma stołami do tenisa stołowego. Jeden z nich został przekazany mieszkańcom przez Urząd Miasta i Gminy, natomiast drugi został zakupiony ze środków pozyskanych dzięki organizacji majówki w 2007 roku, na której mieszkańcy sprzedawali własne wyroby (m.in. ciasta i potrawy z grilla). Za zebrane w ten sposób pieniądze ufundowano stół do tenisa stołowego.

Mieszkańcy nie dysponują jednak miejscem do gry w siatkówkę i koszykówkę. W Gminie istnieje plac, który mógłby posłużyć w tym celu, jednak brak jest infrastruktury (słupy do zawieszenia siatki, siatka, piłki, tablica do koszykówki). Jest to jedna z najważniejszych rzeczy, na której brak narzekają mieszkańcy, w szczególności młodzież.

W miejscowości istnieje boisko, o które mieszkańcy bardzo dbają (koszą trawę, oczyszczają). Możliwe jest, aby przy nim (opcjonalnie przy świetlicy) wygospodarować miejsce na plac zabaw, który należałoby wydzielić, ogrodzić oraz wyposażyć w huśtawki, zjeżdżalnię, drabinki.

2.4.4. Kultura i dziedzictwo kulturowe

Działalność kulturalna

Chociaż na terenie wsi nie istnieją oficjalnie zarejestrowane organizacje społeczności lokalnej, mieszkańcy bardzo prężnie działają i samoorganizują się. W ciągu roku istnieją wiele imprez okolicznościowych, a wszystkie są zapisywane w Kronice wydarzeń, która jest prowadzona przez Panią Sołtys. W samym roku 2007 odbyły się następujące wydarzenia:

→ Sprzątanie Świata, 31-03-2007,

→ Majówka, 29-04-2007,

Zabawa obejmowała między innymi mecz piłki nożnej (żonaci kontra kawalerzy) oraz sprzedaż własnej produkcji wyrobów spożywczych (ciast, ciasteczek, kiełbasek z grilla i innych potraw). Całość posiadała oprawę muzyczną wraz ze śpiewami.

→ Dzień Rodziny, 27-05-2007,

Połączenie dnia dziecka oraz dnia matki. W ramach obchodów zorganizowany został konkurs na najbardziej wysportowaną rodzinę. Zwycięzca otrzymał puchar, ufundowany przez mieszkańców, rozdano także dyplomy uczestnictwa, również

przygotowane przez jednego z mieszkańców.

→ Dzień Seniora, 17-06-2007,

W tym dniu zaproszony do Jaźwin został Pan Burmistrz oraz przedstawiciele trzebnickiego Domu Kultury. Mieszkańcy złożyli życzenia i wręczyli kwiaty najstarszemu mieszkańcowi wsi, który ma 90 lat. Dodatkowo, mieszkańcy mieli za zadanie wyszukać najstarszych fotografii, jakie są w ich rodzinie, co zapoczątkowało wiele ciekawych gawęd i opowieści. Założone też księgę pamiątkową, do której każdy wpisał, skąd pochodzi i kiedy przybył do Jaźwin.

→ Lipiec był miesiącem poświęconym dzieciom, które były raz w tygodniu zawożone do kina przez „dyżurnych rodziców” (seanse były bezpłatne).

→ Wędrowny Jarmark Bajek, 7-07-2007

Jarmark przybył z Wrocławia i zgromadził publiczność, która liczyła ponad 70 osób. W przedstawieniu brały także udział dzieci z Blizocina. Wieś przygotowała poczęstunek, a aktorzy złożyli wpis do księgi pamiątkowej.

→ Dożynki Parafialne, 25-08-2007,

Organizator jest wybierany na zasadach rotacji. W ramach dożynek odbyły się występy artystyczne oraz pokaz walk rycerskich (dzięki sponsorom).

→ Dożynki Gminne, 2-09-2007,

Jaźwiny wystawiały tam swój kramik, który zajął I miejsce w konkursie oraz wieniec.

→ Dni Papieskie, 21-10-2007,

Siedem młodych mieszkanki Jaźwin należy zespołu muzycznego przy Parafii w Koczurkach. W ramach obchodów tych dni brały one udział w wyjątkowym koncercie.

W okresie zimowym nie odbywały się we wsi żadne imprezy, z uwagi na trwający remont świetlicy wiejskiej. Dzięki temu mieszkańcy cieszą się obecnie odnowionym zapleczem do wspólnych spotkań, wyposażonym w odpowiednie meble i inne sprzęty. Brakuje natomiast wyposażenia zaplecza kuchennego, czy pomieszczeniach świetlicowych. Konieczne jest także odnowienie elewacji budynku. Niemniej jednak, w styczniu 2008 roku możliwe było zorganizowanie kolejnego wydarzenia – zabawy karnawałowej. W tym samym miesiącu mieszkańcy Jaźwin zorganizowali także Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, podczas której zorganizowano zbiórkę pieniężną. Zgodnie z tutejszą tradycją, również ta impreza połączona była

z występami dzieci, śpiewami i muzyką, której obecność zawdzięczają mieszkańcy tutejszemu akordeoniście. Śpiewające i grające na rozmaitych instrumentach dzieci przemaszerowały wzdłuż wsi, zbierając środki na cele charytatywne.

Natomiast w marcu 2008 roku, w Dniu Kobiet, odbyło się kolejne wspólne spotkanie, podczas którego mieszkańcy mieli okazję podziękować za dobrowolną pracę trzech mieszkanek Jażwin, dbających o wygląd wsi.

Wszystkie wymienione wydarzenia mają charakter cykliczny i ponieważ cieszyły się wielką popularnością wśród mieszkańców Jażwin (i nie tylko), będą kontynuowane w kolejnych latach. Istnieją także plany większej integracji z mieszkańcami z innych miejscowości gminy.

Dwóch młodych mieszkańców Jażwin założyło także stronę internetową Jażwin, gdzie można znaleźć informacje na temat miejscowości oraz imprez, które się tu odbywają.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

Pod kątem kierunków oraz zasad ochrony dóbr kultury teren wsi w granicach nowożytnego siedliska miejscowości o średniowiecznej metryce, wzmiankowanej w 1208r., należy do Strefy "OW" obserwacji archeologicznej. Oznacza to, iż na terenie objętym strefą obowiązują wymogi konserwatorskie, określone w ustawach. Strefa "B" ochrony konserwatorskiej obejmuje całą wieś z folwarkiem i terenem rekreacyjnym po sanatorium. Strefa "E" ochrony konserwatorskiej obejmuje tereny na końcu drogi, od północy, na pola, wzgórza i las.

Na terenie miejscowości brak obiektów oraz obszarów zamieszczonych w rejestrze zabytków.

2.5.Gospodarka

Na terenie Jażwin istnieją trzy większe gospodarstwa rolne (12-15 hektarów). Pozostałe tereny rolne są bardzo rozdrobnione (gospodarstwa do 2 hektarów), których właściciele utrzymują się przede wszystkim ze swojej pracy poza gospodarstwem.

2.5.1. Bezrobocie

Według danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Trzebnicy na koniec stycznia 2008 roku, zarejestrowanych było 5 mieszkańców Jażwin – w tym 4 kobiety.

2.5.2. Podmioty gospodarcze

W Jażwinach nie są zlokalizowane duże firmy, nie istnieją żadne zakłady przemysłowe. Jest tu zlokalizowany natomiast sklep spożywczo-przemysłowy.

- "Kubi" Zakład Usługowo-Handlowy Arkadiusz Bernacki
- Pałka Irena. Sklep spożywczo – przemysłowy

2.5.3. Turystyka

Ze względu na brak obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru, a także naturalnych obszarów chronionego krajobrazu miejscowość nie posiada zbyt wielkiego potencjału turystycznego w tradycyjnym rozumieniu, natomiast walory środowiskowe i bliskość większych miast – Trzebnicy i Wrocławia pozwalają na rozwój agroturystyki.

Obecnie w Jażwinach nie istnieje infrastruktura noclegowa, nie ma także lokali gastronomicznych.

3. Analiza SWOT

3.1. Mocne i słabe strony miejscowości

<i>MOCNE STRONY MIEJSCOWOŚCI, ATUTY</i>	<i>SŁABE STRONY MIEJSCOWOŚCI, PROBLEMY</i>
<ul style="list-style-type: none"> → piękne, leśne położenie miejscowości, → społeczność jest mocno zintegrowana, bardzo chętnie do organizacji rozmaitych imprez rozrywkowych, → duża liczba młodzieży oraz mieszkańców w młodym wieku, → w miejscowości istnieje świetlica, która – obecnie wyremontowana – doskonale służy aktywnym mieszkańcom, 	<ul style="list-style-type: none"> → stan drogi gminnej, która przechodzi przez Jaźwiny jest bardzo zły, → niska estetyka budynku świetlicy, której elewacja wymaga odnowienia, → brak placu zabaw dla dzieci, → brak wyposażenia oraz miejsca do gry w siatkówkę i koszykówkę. → zły stan techniczny słupów elektrycznych, → brak kanalizacji, → brak wystarczających środków na zapewnienie letnich wyjazdów dzieci

3.2. Szanse i zagrożenia zewnętrzne

<i>SZANSE</i>	<i>ZAGROŻENIA</i>
<ul style="list-style-type: none"> → pobliskie lasy o funkcji rekreacyjnej., → możliwość pozyskania środków zewnętrznych na realizację pomysłów mieszkańców, → możliwość pozyskania środków na zaspokojenie potrzeb infrastrukturalnych mieszkańców (w tym ze środków PROW) 	<ul style="list-style-type: none"> → duże potrzeby infrastrukturalne w całej gminie → miejsca pracy generowane są głównie w miastach

3.3. Zidentyfikowane problemy

Głównym problemem, z którym borykają się mieszkańcy Jaźwin, jest:

- brak odpowiedniej infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej i sportowej. Większość mieszkańców wymienia w tym miejscu potrzebę utworzenia placu zabaw dla dzieci oraz boiska do gry w koszykówkę i siatkówkę.

Duża liczba osób wskazuje na:

- konieczność zakończenia modernizacji budynku świetlicy, w tym odnowienia zewnętrznej elewacji.

Wyżej wymienione potrzeby wynikają przede wszystkim z faktu, że mieszkańcy Jaźwin są niezwykle aktywni i zintegrowani ze sobą, w związku z czym tym bardziej odczuwają problem braku odpowiedniego miejsca do wspólnego spędzania czasu. Mieszkańcy ubolewają nad stanem elewacji świetlicy, gdyż jest ona ważnym ośrodkiem skupiającym ludzi starszych, młodzież oraz dzieci na wsi. Szansą na przezwycięzenie wyżej wymienionych problemów jest zainteresowanie sytuacją Jaźwin urzędników Gminy Trzebnica, a także możliwość pozyskania funduszy unijnych i krajowych na rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz modernizację świetlicy.

W Jaźwinach nie notuje się powszechnego w większości polskich wsi problemu migracji ludzi młodych do miast. W Jaźwinach panują raczej tendencje do pozostawania w rodzinnej miejscowości. Może to wynikać m.in. z pięknego, leśnego położenia Jaźwin, bliskości Trzebnicy i Wrocławia, a także dobrej integracji społecznej. Mimo bardzo pozytywnego nastawienia do swojej miejscowości, mieszkańcy Jaźwin uskarżają się na:

- zły stan infrastruktury technicznej w miejscowości (konieczna jest wymiana słupów elektrycznych,
- problem rekonstrukcji głównej drogi przechodzącej przez wieś,
- brak skanalizowania miejscowości
- mniejszych szans rozwoju w porównaniu do mieszkańców większych miast.

Dzięki wsparciu m.in. z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich „Odnowa i rozwój wsi” może nastąpić podniesienie jakości życia mieszkańców oraz warunki dla zrównoważonego rozwoju lokalnej gospodarki. W tym kontekście ważnym czynnikiem sprzyjającym rozwojowi osobistemu i zawodowemu mieszkańców może być działalność nie tylko samorządu, ale i organizacji pozarządowej, której założenie wpłynęło by bardzo korzystnie na stopień wykorzystania inicjatywy społecznej w Jaźwinach. Już teraz mieszkańcy realizują wiele projektów służących poprawie ich sytuacji społeczno-ekonomicznej.

Kolejnym problemem zidentyfikowanym przez mieszkańców Jaźwin jest brak wystarczającej oferty turystycznej. Problem ten można przezwyciężyć poprzez wykorzystanie ewentualnych szans płynących z otoczenia. Gmina dysponuje dużym potencjałem przyrodniczym, ciekawym krajobrazem, terenami leśnymi. Połączenie Jaźwin z siecią dróg rowerowych poprzez wytyczenie do nich rowerowej trasy dojazdowej z miejscowości pomoże w przyciągnięciu strumienia turystów na teren miejscowości. Natomiast organizacja wydarzeń kulturalnych i sportowych oraz stworzenie bazy noclegowej i gastronomicznej pozwoli na zatrzymanie turystów w samych Jaźwinach. Wykorzystać należy rosnące zainteresowania turystów wypoczynkiem w gospodarstwach agroturystycznych. Promocja Jaźwin jako odpowiedniego miejsca na aktywny wypoczynek sprzyjać będzie inicjatywom zmierzającym do poszerzania oferty kulturalnej zarówno w stosunku do przyjezdnych, jak i samych mieszkańców Jaźwin. Dzięki uzupełnieniu zasobów wsi o brakujące elementy bazy kulturowej i sportowej (boisko, plac zabaw, ścieżki leśne) wzrośnie nie tylko zadowolenie mieszkańców, ale także atrakcyjność turystyczna miejscowości.

4. Wizja rozwoju wsi

4.1. Wizja i cele strategiczne

Na podstawie oceny atutów oraz słabych stron miejscowości, opracowano wizję oraz misję miejscowości, a także cele szczegółowe, których realizacja umożliwi spójny rozwój wsi i przyczyni się do wzrostu poziomu życia mieszkańców.

Wizja wsi

*Jaźwiny – lokalne centrum kulturalne,
zapewniające dobre warunki życia dla mieszkańców
oraz możliwości rozwoju wszystkich grup społecznych.*

Misja

*Stworzenie jak najlepszych warunków życia w miejscowości
przy jednoczesnej stymulacji jej rozwoju
w oparciu o poszanowanie dóbr naturalnych
i lokalną aktywność społeczności.*

Na podstawie wizji oraz misji Jaźwin, można wskazać strategiczne cele, których realizacja będzie etapem pośrednim w dążeniu do wypełnienia wizji miejscowości. W ramach celów strategicznych można natomiast wskazać konkretne działania, których produkty będą przyczyniać się do realizacji ogólnej linii rozwoju miejscowości.

Cele i działania

Cel 1 Poprawa ogólnych warunków życia mieszkańców

1. Poprawa stanu infrastruktury technicznej w miejscowości:
  - wymiana słupów elektrycznych,
  - rekonstrukcja głównej drogi przechodzącej przez wieś,
  - skanalizowanie miejscowości.
2. Ostateczne zakończenie prac związanych z modernizacją świetlicy wiejskiej:
  - poprawa stanu zewnętrznej elewacji budynku,
  - uzupełnienie wyposażenia świetlicy.

Cel 2 Rozwój lokalnej aktywności mieszkańców

1. Umożliwienie drobnym przedsiębiorcom i bezrobotnym dostępu do szkoleń i spotkań informacyjnych, które pozwolą im pozyskiwać środki z funduszy UE,
2. Szkolenia dla rolników z możliwości pozyskiwania środków na inwestycje oraz start dla młodych rolników, a także informacje o dobrych praktykach rolniczych,
3. Stymulowanie i ukierunkowanie działań samoorganizacyjnych lokalnej społeczności – pomoc przy założeniu lokalnej organizacji pozarządowej.

Cel 3 Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości oraz stworzenie miejsc aktywnego wypoczynku

1. Uzupełnienie zasobów wsi o brakujące elementy bazy kulturowej i sportowej:
  - przebudowa boiska sportowego,
  - budowa placu zabaw.
2. Stworzenie infrastruktury dla nowych form rekreacji:
  - wytyczenie i wyposażenie tzw. ścieżki zdrowia,
  - wytyczenie ścieżki rowerowej
  - zidentyfikowanie innych form codziennej i indywidualnej rekreacji.

4.2. Odniesienia do lokalnych dokumentów strategicznych

Dla wsi Jaźwiny dokumentami, które wyznaczają ramy rozwoju na poziomie powiatu oraz gminy są:

- **Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013** – przyjęta uchwałą XL/234/06 Rady Powiatu Trzebnickiego z dnia 25 października 2006 roku;
- **Strategia rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica** – przyjęta uchwałą XXIX/255/01 Rady Miejskiej Gminy Trzebnica z dnia 21 czerwca 2001 roku.

Przedstawione poniżej cele strategiczne oraz zadania do realizacji pokrywają się z głównymi kierunkami rozwoju zarówno powiatu, jak i gminy. W oparciu o Strategię zrównoważonego rozwoju powiat trzebnicki stawia przed sobą dwa strategiczne cele rozwojowe (długoterminowe):

- rozwój i modernizacja infrastruktury powiatu
- zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego

Realizując pierwszy cel strategiczny powiat będzie systematycznie zmniejszał zapóźnienia w dziedzinie infrastruktury oraz wpływał na rozwój gospodarczy i społeczny swoich mieszkańców.

Drugi z celów strategicznych odnosi się do funkcji produkcyjnych, usługowych powiatu oraz zapewnienia rozwoju społeczności lokalnej. Cel ten będzie realizowany z jednej strony poprzez wykorzystanie jednego z największych bogactw powiatu, czyli warunków przyrodniczych, jak również wspieranie, wszelkimi dostępnymi przez powiat metodami, przedsiębiorców lokalnych.

Rozwój gospodarczy w powiecie jest warunkiem rozwoju społecznego. Pozwala on na zwiększenie dochodów, zarówno budżetowych powiatu, jak i gospodarstw domowych, niezbędnych dla prawidłowego rozwoju społecznego. Ponadto, rozwój gospodarczy, gwarantuje obniżenie poziomu negatywnych zjawisk społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, alkoholizm, pauperyzacja i przestępczość.

Obok rozwoju gospodarczego istotnym zamierzeniem tego celu jest pobudzenie aktywności społecznej mieszkańców. Z jednej strony ma to spowodować zwiększenie bezpieczeństwa publicznego, bezpieczeństwa zdrowotnego, a także doprowadzić do zmniejszenia patologii społecznych tj. alkoholizmu, narkomanii. Z drugiej strony cele cząstkowe (zadania) służące realizacji celu operacyjnego „zapewnienie warunków rozwoju społecznego oraz integracja wspólnoty lokalnej” mają doprowadzić do większej identyfikacji mieszkańców ze swoją „małą

ojczyzną”.

Postanowienia powyższych dokumentów znalazły swoje odzwierciedlenie w Planie Odnowy Miejscowości Jażwiny oraz w sformułowanych przez mieszkańców celach strategicznych i wizji rozwoju wsi.

Pierwszy cel Jażwin – *Poprawa ogólnych warunków życia mieszkańców* – w pełni pokrywa się z zamierzeniami na poziomie gminy oraz powiatu. Również drugi z celów – *Rozwój lokalnej aktywności mieszkańców* – wpisuje się w strategię Powiatu oraz Gminy. Poniższa tabela przedstawia odniesienia do konkretnych celów lokalnych dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Tabela 1 Odniesienia do dokumentów strategicznych dla Celu 2 Sołectwa Jażwiny

Dokument	Cel	Najważniejsze uwagi
Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013	<p>Cel Strategiczny:</p> <p>Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego;</p> <p>Cel Operacyjny:</p> <p>Zapewnienie warunków rozwoju społecznego oraz integracja wspólnoty lokalnej.</p>	Jednym z ważnych elementów działań jest wzmocnienie tożsamości społeczności lokalnej zamieszkującej powiat oraz jej integracja.
Strategia rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica	Stworzenie warunków wszechstronnego rozwoju społecznego, zwłaszcza rodziny.	Władze lokalne muszą być świadome, iż największym atutem gminy są jej mieszkańcy, dlatego też wysiłki władz powinny koncentrować się na aktywizowaniu i wspieraniu działań maksymalnie wielu grup społecznych. Wypracowanie aktywności na polu społecznym, przyniesie pozytywny skutek na polu gospodarczym. Istotnym warunkiem aktywizacji jest integracja społeczności lokalnej.

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

Trzeci cel strategiczny Jażwin, tj. *Podniesienie atrakcyjności turystycznej miejscowości oraz stworzenie miejsc aktywnego wypoczynku* również w pełni pokrywa się z zamierzeniami na poziomie gminy oraz powiatu. Poniższa tabela przedstawia odniesienia do konkretnych celów lokalnych

dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Tabela 2 Odniesienia do dokumentów strategicznych dla Celu 3 Sołectwa Jażwiny

Dokument	Cel	Najważniejsze uwagi
Strategia zrównoważonego rozwoju Powiatu Trzebnickiego w latach 2007-2013	<p>Cel Strategiczny: Zrównoważony rozwój gospodarczy i społeczny na terenie powiatu trzebnickiego;</p> <p>Cel Operacyjny: Rozwój turystyki i rekreacji na terenie powiatu.</p>	Aby rozwinąć działalność turystyczną niezbędne są inwestycje, zaangażowanie władz samorządowych oraz społeczności lokalnej. Powiat ma szansę zostać zapleczem turystyki weekendowej Wrocławia i przyciągać turystów jedynie wtedy, gdy podejmie trud wykreowania nowych produktów i atrakcji turystycznych
Strategia rozwoju Miasta i Gminy Trzebnica	Rozwój turystyki i rekreacji.	Celem nadrzędnym w działaniach na rzecz rozwoju turystyki i rekreacji jest doprowadzenie do stanu, kiedy dziedzina ta stanie się podstawą utrzymania dla znaczącej części mieszkańców, a wizerunek miasta i gminy będzie się kojarzył mieszkańcom gminy, regionu i kraju z harmonijnie ukształtowaną funkcją turystyczną.

Źródło: Opracowanie Acquis Consulting

5. Planowane przedsięwzięcia

5.1. Plan działań

W ramach konsultacji społecznych władze Gminy przeprowadziły badanie ankietowe, w którym mieszkańcy zostali poproszeni między innymi o wskazanie inwestycji, jakie uważają za najważniejsze do przeprowadzenia w ciągu najbliższych 7 lat. Po opracowaniu wyników ankiet odbyło się spotkanie społeczności Jażwin, które także dotyczyło identyfikacji potrzeb inwestycyjnych miejscowości, w tym inwestycji, które zostały ujęte w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości.

Po konsultacjach ze społecznością lokalną ustalono listę najpotrzebniejszych inwestycji na lata 2008-2016:

1. Przebudowa boiska sportowego.

Od kilku lat utrzymuje się bardzo duże zainteresowanie mieszkańców tymi dyscyplinami sportu. W chwili obecnej mieszkańcy nie posiadają prawdziwej siatki, którą można zawieszać na czas rozgrywek i treningów – nie istnieją także słupy, na których można by tę siatkę powiesić. Konieczny jest także zakup tablicy do koszykówki oraz piłek do obydwu tych gier. Młodzież jest bardzo zaangażowana we wszelkiego rodzaju imprezy sportowe, które są bardzo wartościową formą spędzania czasu szczególnie na wsi, gdzie oferta skierowana do młodzieży jest bardzo ograniczona.

2. Budowa placu zabaw.

w miejscowości nie istnieją żadne atrakcje dla dzieci najmłodszych, co stawia młodych rodziców w bardzo trudnej sytuacji. Dla zapewnienia bezpieczeństwa dzieci oraz komfortu młodych rodziców, niezbędne jest wybudowanie placu zabaw oraz wyposażenie go w bezpieczne elementy przyjazne dzieciom – drewniane spełniające najwyższe wszelkie normy drabinki, huśtawki oraz zjeżdżalnia.

3. Wytyczenie szlaku rowerowego.

Jażwiny położone są przy bardzo atrakcyjnych terenach leśnych, wykorzystywanych przez mieszkańców w celach rekreacyjnych. Bardzo powszechne są wyprawy rowerowe w pobliskich lasach świerkowych, jednak do tego celu służą ścieżki leśne nieprzystosowane w tych celach oraz niemające połączenia z innymi szlakami, których jest w gminie stosunkowo dużo. Poprowadzenie rowerowej drogi leśnej, łączącej się z pozostałymi drogami rowerowymi w okolicy, mogłoby także przyciągnąć do Jażwin turystów. Miejscowość ma potencjał

agroturystyczny.

4. Wytyczenie tzw. ścieżki zdrowia.

Ścieżka zdrowia mogłaby powstać także na skraju lasu, w obrębie miejscowości, na trasie częstych spacerów mieszkańców Jaźwin. Ścieżka składać ma się z kilkunastu elementów, które mogą stanowić zestaw przeszkód poprawiający zdolności ruchowe, kondycję oraz starszych dzieci (Inie tylko). Elementy tworzące ścieżkę to m.in. płotki do przeskoków, równoważnia, słupki do slalomu, zestaw do wspinania i podciągania, ruchomy pomost czy poręcze gimnastyczne. Dzięki ścieżce mieszkańcy Jaźwin mogliby zmienić sposób zagospodarowania wolnego czasu. Jest to nowoczesna infrastruktura, która pozwoli w pewien sposób poprawić także stan świadomości społecznej.

5. Odnowienie elewacji budynku świetlicy oraz doposażenie świetlicy

W okresie zimowym 2007 roku miał miejsce generalny remont pomieszczeń świetlicy. W ramach tej inwestycji zakupiony został także sprzęt, m.in. stoliki oraz krzesła do pomieszczeń świetlicy. Odremontowano także sanitariaty oraz zaplecze kuchenne, jednak w części kuchennej brakuje meblowania (szafek, umywalki) oraz drobnych sprzętów do użytku mieszkańców, którzy bardzo często i licznie spotykają się w świetlicy organizując rozmaite imprezy kulturalno-rozrywkowe. Dla zapewnienia prawidłowego funkcjonowania świetlicy konieczne jest uzupełnienie wyposażenia, jakim dysponują mieszkańcy (w tym zakup stołu do gry w „piłkarzyki”), a przede wszystkim – zakończenia remontu, tj. objęcie renowacją zewnętrznej części budynku.

6. Wymiana słupów elektrycznych w miejscowości.

Ze względu na ich zły stan, konieczna jest ich wymiana.

7. Rekonstrukcja drogi gminnej przechodzącej przez miejscowość.

Jest to jedna w ważniejszych dróg w regionie – łączy gminę Trzebnica nie tylko z okolicznymi gminami, ale także z powiatami województwa wielkopolskiego. W chwili obecnej jest ona w bardzo złym stanie, co przekłada się bardzo mocno na dużą wypadkowość na tej trasie. Jest to bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia mieszkańców wsi.

8. Mobilizacja i pomoc przy założeniu przez mieszkańców Jaźwin organizacji pozarządowej.

Społeczność Jaźwin jest wyjątkowo aktywna. W miejscowości jest organizowany szereg imprez okolicznościowych, dodatkowo w wydarzeniach biorą także udział osoby z innych pobliskich wsi. Jest to duży potencjał dla rozwoju całej społeczności i może być on odpowiednio wykorzystany dzięki sformalizowaniu struktur stworzonych w miejscowości. Dzięki temu możliwe będzie sięganie po zewnętrzne źródła finansowania rozmaitych inicjatyw, których autorami są mieszkańcy Jaźwin.

9. Skanalizowanie wsi.

5.2.Zadania do realizacji

Mieszkańcy wskazują na następujące zadania jako kluczowe dla rozwoju ich miejscowości.

Tabela 8 Harmonogram działań

L.p.	Zadanie	Szacunkowy koszt [zł]	Źródło finansowania	Termin realizacji [lata]
1.	Przebudowa boiska sportowego.	150 000,00	Budżet Gminy PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2015
2.	Budowa placu zabaw.	60 000,00	Budżet Gminy PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2010
3.	Budowa szlaku rowerowego	120 000,00	Budżet Gminy PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2010
4.	Budowa tzw. ścieżki zdrowia	60 000,00	Budżet Gminy PROW 2007-2013 Odnowa i Rozwój Wsi	2010
5.	Remont drogi gminnej przechodzącej przez miejscowość	800 000,00	Budżet Gminy	2020
6.	Mobilizacja i pomoc przy założeniu przez mieszkańców Jażwin organizacji pozarządowej	10 000,00	Budżet Gminy PROW 2007-2013 Małe Projekty	2013
7.	Skanalizowanie wsi	9 000 000,00	Budżet Gminy	2016

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

Zadania będą realizowane zgodnie z harmonogramem oraz przy uwzględnieniu możliwości budżetowych gminy i pozyskania środków zewnętrznych ze źródeł europejskich oraz pozarządowych.

6. Wdrażanie i monitorowanie Planu Odnowy Wsi

Wdrożenie Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny musi poprzedzić jego akceptacja przez mieszkańców miejscowości, których przy podejmowaniu tej decyzji reprezentować będzie Rada Sołecka. W dalszej kolejności dokument zostanie poddany pod głosowanie Radzie Gminy, która uchwalając Plan Odnowy Miejscowości, wprowadzi go tym samym w życie.

Nad wdrożeniem planu czuwać będzie Sołtys oraz Rada Sołecka Jażwin oraz Burmistrz Gminy Trzebnica.

Tabela 9 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny

Lp.	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1.	Przedstawienie Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny na Zebraniu Wiejskim i Radzie Sołeckiej	Sołtys Miejscowości	Styczeń/Luty 2009
2.	Uchwalenie Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny	Rada Sołecka Wsi Jażwiny lub Rada Miejska w Trzebnicy	Styczeń/Luty 2009
3.	Zatwierdzenie Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny	Rada Miejska w Trzebnicy	Styczeń/Luty 2009
4.	Zamieszczenie Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny na stronach internetowych Gminy	Rada Miejska w Trzebnicy	Luty 2009
5.	Opracowanie dokumentacji technicznej inwestycji wskazanych w Planie, w tym operacji kwalifikujących się do wsparcia ze środków PROW	Burmistrz Gminy Trzebnica	2009-2019
6.	Realizacja zadań określonych w Planie Odnowy Miejscowości	Burmistrz Gminy Trzebnica, Rada Sołecka i Sołtys Wsi Jażwiny	Do roku 2020

Źródło: Opracowanie własne Acquis Consulting

Ze względu na dynamikę zmian społeczno-gospodarczych, możliwość wystąpienia zdarzeń niemożliwych do przewidzenia lub w innych uzasadnionych wypadkach, Plan Odnowy Miejscowości Jaźwiny może zostać zmieniony lub uzupełniony w każdej jego części.

Zmian i uzupełnień można dokonać na wniosek członka Rady Sołeckiej wsi Jaźwiny. Każdy taki wniosek musi zostać uchwalony przez Radę Sołecką i zatwierdzony przez Radę Miejską.

Monitoring będzie natomiast polegał na zbieraniu informacji na temat przebiegu zaplanowanych w miejscowości inwestycji oraz ocena ich prawidłowości oraz spójności z niniejszym planem. W miarę możliwości dokonywane będą okresowe zestawienia postępów we wdrażaniu postanowień Planu, poparte mierzalnymi wskaźnikami. W monitorowaniu będą brać udział te komórki organizacyjne Urzędu Miejskiego w Trzebnicy, które zostaną zaangażowane we wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Jaźwiny.

Po pozytywnej opinii lokalnej społeczności i uchwaleniu Planu, będzie on obowiązywał do roku 2016. Oceny wdrożenia Planu, zarówno okresową, jak i końcową po upływie okresu obowiązywania, dokona Rada Sołecka Jaźwin.

Zamierzenia przedstawione w niniejszym Planie będą upowszechniane w gronie przyszłych beneficjentów, wykonawców i podmiotów odpowiedzialnych za wdrożenie Planu. Komunikacja opiera się na trzech narzędziach pozostających do dyspozycji Miejscowości i Gminy.

Głównym źródłem informacji będą oficjalne strony Gminy Trzebnica, gdzie Plan Odnowy Miejscowości zostanie zamieszczony w całości – do pobrania w formie elektronicznej przez zainteresowanych.

Drugim – potencjalnym – źródłem informacji będzie prasa lokalna i regionalna. To medium może zostać wykorzystane na etapie wyłaniania wykonawców do poszczególnych operacji w ramach planów inwestycyjnych przedstawionych w niniejszym dokumencie.

Lista przedsięwzięć inwestycyjnych zamieszczona w Planie pozwala także na identyfikację ewentualnych wykonawców/inwestorów, do których osoby odpowiedzialne za wdrażanie Planu będą mogły skierować ewentualne akcje promocyjne i reklamę bezpośrednią, m.in. możliwość zaproszenia do negocjacji potencjalnych partnerów przy realizacji poszczególnych działań w ramach Planu Odnowy Miejscowości Jaźwiny.

7. Wykaz tabel i rysunków

7.1. Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa Gminy Trzebnica.....	8
Rysunek 2 Mapa internetowa miejscowości.....	27

7.2. Spis tabel

Tabela 1 Struktura wykorzystania użytków rolnych w Gminie Trzebnica	7
Tabela 2. Struktura wieku dla Gminy Trzebnica w 2006 r.	9
Tabela 3 Poziom wykształcenia mieszkańców Gminy Trzebnica w 2002 roku	18
Tabela 4 Wielkość gospodarstw Gminy Trzebnica w 2002 roku	22
Tabela 5 Bezrobocie w gminie na tle powiatu, województwa i kraju.....	23
Tabela 6 Struktura bezrobocia na terenie gminy [liczba osób]	23
Tabela 7 Podmioty Gospodarki Narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sekcji (31.12.2006)	24
Tabela 8 Harmonogram działań.....	45
Tabela 9 Harmonogram wdrożenia Planu Odnowy Miejscowości Jażwiny	46